

Fialová likvidace malých živnostníků: Zvýšení odvodů OSVČ - Přes 20 tisíc ročně navíc!

- CZ24 News | 15. května 2023

ČESKO: Zvýšení odvodů OSVČ přinese do státní kasy během dvou let 7,5 miliardy. Právě tato změna, s níž vláda přišla v rámci konsolidačního balíčku, vyvolala prakticky největší pozdvižení. Pro OSVČ to totiž bude znamenat ročně odvádět desítky tisíc korun navíc. Ministr financí Zbyněk Stanjura (ODS) přitom před několika týdny pro Týdeník Echo mluvil o tom, že na zvyšování odvodů živnostníků nikdo v rámci konsolidace nemyslí. Asociace malých a středních podniků (AMSP) označila balíček za hon na malé podnikatelé.

Cílem konsolidačního úsilí vlády je snížit deficit veřejných financí z letošních 3,5 % HDP až na odhadovaných 1,8 % HDP v roce 2024 a 1,2 % HDP v roce 2025. „Po vládě Andreje Babiše jsme přebírali rozvrácené veřejné finance s deficitem přesahujícím 5 % HDP a prvenstvím v tempu zadlužování se mezi evropskou sedmadvacítkou. Naším jasným úkolem proto bylo a je ozdravit veřejné finance a po vypořádání se s loňským turbulentním rokem je právě teď správný čas na to vrátit Česko zpátky do formy,“ uvedl k tomu ministr financí Zbyněk Stanjura s tím, že rozhodně nejde o populisticky populární kroky. „Ale věřím, že lidé pochopí tíživost situace. Naše země jednoduše nemůže pokračovat v životě na dluh budoucích generací, jak se lidem snaží namluvit opozice,“ dodal Stanjura.

Zatímco ale podle řady expertů některá opatření, který by v balíčku mohla být a byla by i populární (například legalizace marihuany nebo zpřísnění podmínek pro daňovou optimalizaci), dostaly se do něj kroky, které vyvolaly ostré reakce a kritiku. Sám Stanjura například ještě v dubnu pro Týdeník Echo říkal, že na odvody OSVČ se sahat nebude.

„Vyšší odvody pro OSVČ tam určitě nebudou, ani jsem nezaznamenal, že by to někdo vážně navrhoval. Ačkoliv některé návrhy, aniž by to snad jejich autoři domysleli, s tím souvisí. Dnes máme jednu sazbu daně z příjmu, 15 procent, která platí jak pro zaměstnance, tak pro OSVČ,“ řekl tehdy Stanjura.

Ve středu se nicméně ukázalo, že vláda na odvody živnostníků sáhne. „V souladu s doporučeními z NERV a řadou dalších ekonomických expertů vláda navrhuje zvýšení odvodů OSVČ,“ stojí v odůvodnění. Konkrétně se navrhuje zvýšit v letech 2024-2026 minimální vyměřovací základ pojistného na sociální pojištění OSVČ z 25 % na 40 % průměrné mzdy, tj. o 5 procentních bodů ročně, a tím přiblížit minimální vyměřovací základ na úroveň minimální mzdy.

Tisíce ročně navíc

Reálně to znamená během pár let skok o skoro 1800 korun na minimálním odvodu na sociální zabezpečení. Zatímco v současnosti platí živnostníci minimálně 2944 korun měsíčně, pokud je jeho výdělečná činnost hlavním zdrojem příjmu, nově by měli za tři roky odvádět na zálohách 4710 korun měsíčně. Namísto zhruba 35 tisíc ročně by OSVČ nově zaplatily přes 56 tisíc korun za rok, což je o 60 procent více. U živnostníka, pro kterého je jeho podnikání vedlejší pracovní činností, se měsíční záloha zvedne ze současných 1178 korun na 1884 korun. Ročně by tak místo zhruba 14 tisíc korun odváděl více než 22,5 tisíce korun.

Živnostníkům se mají zvednout také odvody na zdravotní pojištění. Namísto 50 procent základu daně mají nově odvádět 55 procent. Měsíční pojistné by se tak zvedlo ze současných 2722 korun

na nových 2994 korun.

„Nevyhnuli jsme se logicky ani zvýšení některých příjmů rozpočtu, kde jsme ale maximálně zohlednili sociální aspekt, abychom co nejméně zatížili ohrožené skupiny obyvatel. I v jejich zájmu přitom jsou zdravé veřejné finance, díky kterým jim bude stát v dalších letech připraven pomáhat v tíživých situacích a v případě nouze nabídnout záchrannou síť sociální podpory,“ uvedl Stanjura.

Zdaněny jsou obě skupiny (zaměstnanci i OSVČ) stejně sazbou daně 15 % pro základ daně do 36násobku průměrné mzdy a 23 % pro část základu daně přesahujícího 36násobek průměrné mzdy. U zaměstnanců je základem daně tzv. hrubá mzda, u OSVČ je pak základem daně rozdíl mezi příjmy a výdaji.

„Z pohledu OSVČ se jako nejproblematictější jeví plán navýšení odvodů alespoň na úroveň minimální mzdy v průběhu následujících tří let. Až 60 % OSVČ platí minimální odvody. Pro tyto živnostníky se bude jednat o nárůst odvodů o desítky procent,“ uvedl pro deník Echo24 hlavní ekonom společnosti Roklen Pavel Peterka.

„Není překvapením, že úsporný balíček přinesl řadu nepopulárních opatření, které v různé míře pocítí úplně všichni. Jinak to nejde. Veřejné finance jsou pod obrovským tlakem a bez smysluplné konsolidace jsou výhledy pro Českou republiku černé,“ poukázal Peterka s tím, že zároveň platí, že čím později by k zavádění úsporných opatření došlo, tím tvrdší a hůře stravitelná by byla. „Alternativou je řecká cesta a výrazné snížení životní úrovně v budoucnu. Věřím, že nikdo rozumný není tak sobecký, aby přenechal dalším generacím zemi v problémech spolu s náklady na její uzdravení,“ řekl Peterka.

Informace o odvodech živnostníků jsou nepodložené, říká asociace

Asociace malých a středních podniků označila opatření, která dopadají zejména na malé a střední firmy a živnostníky, za neefektivní nebo přímo škodlivé a podvazující ekonomický růst. „Naopak zcela v návrzích postrádáme prorůstová opatření a skutečné a zásadní zjednodušení celého podnikatelského prostředí, což každý podnikatel v okamžiku zvyšování daní a ‚utahování opasků‘ oprávněně předpokládá,“ uvedl předseda představenstva asociace Josef Jaroš.

Stanovisko AMSP je prý nadále konzistentní. „Nečerpání sociálních benefitů v průběhu aktivního života, což je často případ OSVČ, je současně velmi významným příspěvkem do systému. Na živnostníky tak rozhodně nikdo nedoplácí. Odmítáme nepodložené informace, že živnostníci hromadně ‚přepadají‘ z důvodu nízkých důchodů do systému odvodů a státních podpor,“ uvedla asociace.

Navrhované změny podle Jaroše naruší křehkou rovnováhu mezi odvodovou stránkou věci na jedné misce vah a břemenem spojeným s podnikáním na druhé. „Oni totiž podnikatelé na penězích, které jim stát nesebere, ‚nesedí‘. A už vůbec je nevyvádějí pomocí dividend a dalších nástrojů do zahraničí, jak se stalo v určitých sektorech běžné,“ uvedl Jaroš.

„Živnostník bude utrácet doma a pomůže tak vlastní ekonomice. Odmítáme srovnávání OSVČ se zaměstnanci a vykopávání příkopů mezi těmito dvěma skupinami. OSVČ na rozdíl od zaměstnance nemá nárok na ošetrovné člena rodiny, na nemocenskou, mateřskou dovolenou, na stravenky, daňovou uznatelnost odvodů, proplácení dnů dovolené a tak dále,“ dodal Jaroš.

[ZDROJ](#)